

Obsah

PŘEDMLUVA	17
-----------------	----

OBEČNÁ ANATOMIE,

ANATOMIA GENERALIS (Miloš Grim)	11
■ Předmět anatomie člověka	11
■ Historie studia anatomie člověka	11
■ Anatomické názvosloví	12
■ Růst, výška, hmotnost a povrch těla	14
■ Norma, variabilita, anomálie, vrozené vady	15
■ Konstituční typy, pohlavní dimorfismus	15
■ Buňka	15
Diferenciace a proliferace buněk	16
Kmenové buňky	16
Migrace buněk	17
Odumírání buněk	17
■ Tkáně, orgány, orgánové systémy	17

1. KOSTERNÍ SYSTÉM A JEHO SPOJE (Pavel Fiala, Rastislav Druga, Miloš Grim) ..	19
1.1. Přehled tkání pohybového systému	19
1.1.1. Vazivo	19
1.1.2. Chrupavka, <i>cartilago</i>	19
1.1.3. Kost, <i>os</i>	20
■ Typy kostní tkáně	21
■ Kost jako orgán	23
Tvar kostí	23
Povrchové útvary na kostech	24
Periost a endost	24
Kostní dřevina, <i>medulla ossium</i>	25
Cévy a nervy kostí	25
Funkce kostí	26
■ Osifikace a růst kostí	26
Remodelace a přestavba kostí	28
1.2. Spojení kostí, <i>juncturae</i>, <i>systema articulare</i>	29
1.2.1. Spojení pomocí vaziva, <i>junctura fibrosa</i> , <i>syndesmosis</i>	29
1.2.2. Spojení pomocí chrupavky, <i>junctura cartilaginea</i>	30
1.2.3. Spojení pomocí kosti, <i>junctura ossea</i> , <i>synostosis</i>	30
1.2.4. Kloub, <i>articulatio synovialis</i>	30
■ Stavba kloubů	30
■ Stavební součásti kloubů	31

■ Cévní zásobení kloubů	31
■ Inervace kloubů	32
■ Vývoj kloubů	32
■ Pohyby v kloubech	32
■ Rozdělení kloubů	32
1.3. Osový skelet, <i>skeleton axiale</i>	33
1.3.1. Páteř, <i>columna vertebralis</i>	33
Vývoj páteře	34
■ Obratel, <i>vertebra</i>	34
Obratle krční, <i>vertebrae cervicales</i>	35
Obratle hrudní, <i>vertebrae thoracicae</i>	36
Obratle bederní, <i>vertebrae lumbales</i>	36
Kost křížová, <i>os sacrum</i> , a kost kostrční, <i>os coccygis</i>	36
Osifikace, homologické znaky a variace obratlů	37
■ Spojení na páteři, <i>juncturae columnae vertebralis</i>	37
Meziobratlové ploténky, <i>disci intervertebrales</i>	38
Vazy páteře	39
Klouby páteřní, <i>articulationes intervertebrales</i>	39
■ Kraniovertebrální spojení	40
■ Pohyblivost páteře	41
■ Zakřivení páteře	41
1.3.2. Kostra hrudníku, <i>skeleton thoracis</i>	43
■ Žebra, <i>costae</i>	43
■ Kost hrudní, <i>sternum</i>	44
■ Spojení na hrudníku, <i>juncturae thoracis</i> ..	45
■ Hrudník jako celek	46
1.4. Lebka, <i>cranium</i>	46
Vývoj lebky	48
1.4.1. Kosti mozkové části lebky, <i>ossa neurocranii</i> ..	49
■ Kost týlní, <i>os occipitale</i>	49
■ Kost klínová, <i>os sphenoidale</i>	51
■ Kost čichová, <i>os ethmoidale</i>	51
■ Kost radličná, <i>vomer</i>	51
■ Kost čelní, <i>os frontale</i>	52
■ Kost spánková, <i>os temporale</i>	53
Kanálky a dutinky v <i>pars petrosa</i>	55
■ Kost temenní, <i>os parietale</i>	56
■ Kost nosní, <i>os nasale</i>	56
■ Kost slzní, <i>os lacrimale</i>	56

<ul style="list-style-type: none"> ■ Dolní skořepa nosní, <i>concha nasalis inferior</i> 56 	
1.4.2. Kostí obličejové části lebky, <i>ossa viscerocranii</i> 56	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Horní čelist, <i>maxilla</i> ..... 56 ■ Kost patrová, <i>os palatinum</i> ..... 57 ■ Kost lící, <i>os zygomaticum</i> ..... 58 ■ Dolní čelist, <i>mandibula</i> ..... 58 ■ Jazyk, <i>os hyoideum</i> ..... 59 ■ Kůstky sluchové, <i>ossicula auditus</i> 59 	
1.4.3. Prostory lebky – a jejich členění 61	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Klenba lebeční, <i>calvaria (calva)</i> ..... 61 ■ <i>Basis cranii interna</i> ..... 61 ■ <i>Basis cranii externa</i> ..... 63 ■ Dutina oční, <i>orbita</i> ..... 63 ■ Kostěná dutina nosní, <i>cavitas nasi ossea</i> ..... 63 ■ Vedlejší dutiny nosní, <i>sinus paranasales</i> .. 65 ■ <i>Fossa temporalis, fossa infratemporalis, fossa pterygopalatina</i> 65 	
1.4.4. Spojení na lebce 66	
1.4.5. Tvar lebky 67	
1.4.6. Pohlavní rozdíly na lebce 67	
1.4.7. Lebka novorozence 67	
1.5. Skelet končetin a jeho spoje, <i>ossa et juncturae membri</i> 68	
1.5.1. Kostra a klouby pletence horní končetiny, <i>skeleton et articulationes cinguli membri superioris</i> 70	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kost klíční, <i>clavicula</i> ..... 70 ■ Lopatka, <i>scapula</i> ..... 70 ■ <i>Articulatio sternoclavicularis</i> ..... 70 ■ <i>Articulatio acromioclavicularis</i> 70 	
1.5.2. Kostra a klouby volné horní končetiny, <i>skeleton et articulationes partis liberae membri superioris</i> 71	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kost pažní, <i>humerus</i> ..... 71 ■ Kloub ramenní, <i>articulatio humeri</i> ..... 72 ■ Kostí předloktí, <i>ossa antebrachii</i> ..... 75 ■ Kloub loketní, <i>articulatio cubiti</i> ..... 75 ■ <i>Articulatio radioulnaris distalis</i> ..... 76 ■ Kostí ruky, <i>ossa manus</i> ..... 77 ■ Klouby ruky, <i>articulationes manus</i> 79 	
1.5.3. Kostra a spoje pánevního pletence, <i>cingulum pelvicum et juncturae cinguli pelvici</i> 80	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kost pánevní, <i>os coxae</i> ..... 80 ■ Spojení na pánvi ..... 81 ■ Pánev jako celek ..... 82 Pohlavní rozdíly na pánvi ..... 83 Roviny, rozměry a sklon pánevní 83 	
1.5.4. Kostra volné dolní končetiny a její spoje, <i>pars libera membri inferioris et articulationes membri inferioris liberi</i> 85	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kost stehenní, <i>femur</i> ..... 85 ■ Kloub kyčelní, <i>articulatio coxae</i> ..... 86 ■ Česka, <i>patella</i> ..... 87 ■ Kostra bérce, <i>ossa cruris</i> ..... 87 ■ Kloub kolenní, <i>articulatio genus</i> ..... 88 ■ Spojení kostí bérce ..... 93 ■ Kostí nohy, <i>ossa pedis</i> ..... 93 ■ Klouby nohy, <i>articulationes pedis</i> ..... 94 ■ Klenba nožní 100 	
	2. SVALOVÝ SYSTÉM, SYSTEMA MUSCULARE (Libor Páč) 101
	2.1. Obecná myologie 101
	<ul style="list-style-type: none"> Stavba svalu ..... 102 Cévní a nervové zásobení svalu ..... 103 Pomocné svalové útvary 103
	2.2. Svaly zádové, <i>musculi dorsi</i> 104
	2.2.1. Svaly heterochtonní 104
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Svaly spinohumerální ..... 104 ■ Svaly spinokostální 104
	2.2.2. Svaly autochtonní, <i>mm. dorsi proprii</i> 104
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spinotransverzální systém ..... 104 ■ Spinospinální systém ..... 107 ■ Sakrospinální systém ..... 107 ■ Transverzospinální systém ..... 109 ■ Hluboké šíjové svaly, <i>musculi nuchae profundi</i> 109
	2.2.3. Fascie zádové, <i>fasciae dorsi</i> 109
	2.3. Svaly hrudníku, <i>musculi thoracis</i> 112
	2.3.1. Svaly thorakohumerální 112
	2.3.2. Vlastní svaly hrudníku 112
	2.3.3. Bránice, <i>diaphragma</i> 113
	2.3.4. Fascie hrudníku, <i>fasciae thoracis</i> 115
	2.4. Svaly břicha, <i>musculi abdominis</i> 115
	2.4.1. Skupiny svalů břicha 116
	2.4.2. <i>Vagina m. recti abdominis</i> 116
	2.4.3. Fascie břicha, <i>fasciae abdominis</i> 116
	2.4.4. Oslabená místa břišní stěny 117
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tříselný kanál, <i>canalis inguinalis</i> ..... 117 ■ Pupek, <i>umbilicus</i> ..... 120 ■ <i>Trigonum lumbale (Petiti)</i> 120
	2.5. Svaly dna pánevního a hráze 120
	2.5.1. Dno pánevní, <i>diaphragma pelvis</i> 120
	2.5.2. Svaly hráze, <i>musculi perinei</i> 121
	2.5.3. Fascie pánve, <i>fasciae pelvis</i> 122
	2.6. Svaly hlavy, <i>musculi capitis</i> 122
	2.6.1. Svaly žvýkací, <i>musculi masticatorii</i> 123
	2.6.2. Svaly mimické, <i>musculi faciei</i> 123
	2.6.3. Fascie hlavy, <i>fasciae capitis</i> 125
	2.7. Svaly krku, <i>musculi colli</i> 126
	2.7.1. Povrchové svaly krku 126
	2.7.2. Svaly suprahyoidní a infrahyoidní 126
	2.7.3. <i>Musculi scaleni</i> a hluboké svaly krku 127
	2.7.4. Svalové trójuhelníky na krku 128
	2.7.5. Fascie krku, <i>fascia cervicalis</i> 128
	2.8. Svaly horní končetiny, <i>musculi membri superioris</i> 129
	2.8.1. Svaly ramenní, <i>mm. humeri</i> 129
	2.8.2. Svaly paže, <i>musculi brachii</i> 129
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Přední skupina svalů paže ..... 129 ■ Zadní skupina svalů paže 132
	2.8.3. Svaly předloktí, <i>musculi antebrachii</i> 132
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Svaly přední skupiny ..... 133 ■ Svaly laterální skupiny ..... 135 ■ Svaly dorzální skupiny 136
	2.8.4. Svaly ruky, <i>musculi manus</i> 136
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Svaly thenaru ..... 138 ■ Svaly hypothenaru ..... 138 ■ Svaly prostřední skupiny 139
	2.8.5. Šlachové pochvy v zápěstí a na ruce 139
	2.8.6. Fascie horní končetiny 140

2.9. Svaly dolní končetiny, <i>musculi membri inferioris</i>	141
2.9.1. Svaly kyčelní, <i>musculi coxae</i>	141
2.9.2. Svaly stehna, <i>musculi femoris</i>	143
■ Přední skupina svalů stehna	144
■ Mediální skupina svalů stehna	144
■ Zadní skupina svalů stehna	146
2.9.3. Svaly bérce, <i>musculi cruris</i>	147
■ Přední skupina svalů bérce	147
■ Laterální skupina svalů bérce	148
■ Zadní skupina svalů bérce	149
2.9.4. Svaly nohy, <i>musculi pedis</i>	150
■ Svaly na hřbetu nohy	150
■ Svaly v plantě	150
■ <i>Musculi interossei</i>	153
2.9.5. Šlachové pochvy svalů bérce a nohy	153
2.9.6. Fascie dolní končetiny, <i>fasciae membri inferiori</i>	154